

[Thestrup.]

ligvis, sagde ministeren, skal vi fortsat være forsigtige, navnlig med skattelettelser, men er vi det, ser alt lyst ud.

Jeg kan forstå, at set fra den højtærede regerings side er det fremsatte finanslovsforslag et fint forslag og statens finansielle stilling så god, som man kan ønske den.

Jeg skal ikke dryppe malurt i regeringens stolthedens bæger ved at tale om, at valutaforbedringen og inflationspressets ophør måske i virkeligheden skyldes de for os heldige konjunkturer ude i den store verden. Thi det er jo historiens lære, at en regering bliver bedømt efter de forhold, der kommer til at foreligge i dens regeringstid, uanset hvor lidt eller hvor megen skyld den selv har deri. Bliver der misvækst, er det den, der får skylden. Vi har ikke haft misvækst under denne regering, og det er jo rigtigt, at valutaunderskuddet er blevet til en valutareserve, og at inflationen ikke længere truer vor økonomi, som den gjorde før.

Alligevel tror jeg ikke, at alt er så sikkert, som regeringens tilhængere tænker sig. I december 1956 begyndte jeg mit indlæg i finanslovdebatten med at omtale den umådelige vækst, der har været i statsbudgettet i de senere år. Jeg nævnte, at den borgerlige regerings sidste finanslovsforslag, nemlig for 1952-53, balancerede med 2 880 mill. kr. Det finanslovsforslag, vi her behandler, balancerer med 5 933 mill. kr. Den højtærede finansminister kom selv i sin fremsættelsestale ind på de udviklingstendenser, der har præget statsfinanserne i de senere år, og søgte gennem en sammenligning med finansåret 1955-56 og det nu forelagte budget at vise, hvad det er, der er grunden til stigningen. Ministeren gennemgik nogle af de vigtigste poster og nævnte, hvad de var steget med. Men i stedet for at finde frem til en egentlig grund til disse stigninger nøjedes han med en bemærkning om, at udgiftstorøgelsen var af beskeden størrelse, idet budgettet kun var gået op fra 5 til 6 milliarder kroner. Særlig beskeden synes jeg nu ikke at en sådan opgang er.

Men lad os engang sammenligne det sidste budget under den sidste borgerlige regering — budgettet for 1952-53 — med

det nuværende. Så vil vi se, at stigningen er så stor, at det er mere end en fordobling. En sådan stigning bør give os grund til nærmere overvejelse.

Må jeg straks sige, at jeg aldrig har mærket, at den højtærede finansminister har undladt at vise sparsommelighed i enkelthederne, og jeg tror ikke, at der er meget at gøre for sparekommissioner, der kun skal finde de udgifter, som er overflødige, eller som er udtryk for sløseri.

Nej, grunden til statsbudgettets vækst mod tinderne — og med statsbudgettets skattnes — er statens stadige udvidelse af sit område som følge af, at den overtager løsningen af flere og flere opgaver, som den enkelte statsborger i og for sig selv godt kunne løse, eller som flere i forening kunne løse uden at blande staten ind deri. Og så er det endvidere således, at hvis staten først er kommet ind på et område, så lægger den mere og mere af det ind under sig, indtil den til sidst har fået det hele, og har den endelig fået det hele, kan den ikke tænke sig at give slip på nogen del deraf, lige meget hvor urimeligt og kostbart det er at holde fast på det.

Vi kan vist alle se i dag, at man i tide burde være gået ind i en løsning af aldersforsorgen ad forsikringens vej og ikke ad statsudbetalingernes vej. Vi kan vist også alle se, at havde vi i 1939 ikke gjort den skæbnesvangre fejl at indføre det fuldstændige huslejestop, havde det ikke været nødvendigt at gå ind i den udlånsvirksomhed til boligbyggeriet, som 10 år igennem gang på gang har bragt vor økonomi i fare. Det begynder så uskyldigt, så rimeligt, således at alle kan være med dertil, og så breder det sig og svulmer op og ligesom kvæler alt andet på det pågældende område. Og fordi det til at begynde med ser så uskyldigt ud, så er alle med. Det er langt fra — det erkender jeg — at mit parti kan sige hus forbi; på dette punkt har vi alle syndet.

Vi er jo ikke i tvivl om, at jernbanedriften her i landet må være et statsforetagende. Men det har medført, hvad der ikke er nær så rimeligt, at også rutebildriften er blevet socialiseret. Jeg minder om en debat her for et par år siden med den højtærede minister for offentlige arbejder, der ikke var